Kohtulahendite kogumik

KOHTUJURISTI ETTEPANEK
NIILO JÄÄSKINEN
esitatud 8. märtsil 2012 [1]

Kohtuasi C-28/11

Eurogate Distribution GmbH
versus
Hauptzollamt Hamburg-Stadt

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Finanzgericht Hamburg (Saksamaa))

Ühenduse tolliseadustik — Tolliladustamine — Määrus (EMÜ) nr 2913/92 — Artikkel 204 — Tollivõla tekkimine teatava kohustuse täitmata jätmise korral — Laoarvestuskande tegemine hilinenult

I. Sissejuhatus

1. Tolliseadustikus [2] ette nähtud tolliladustamise protseduur võimaldab hoida tollilaos ühendusevälist kaupa, ilma et sellelt tuleks tasuda imporditollimaksu.

2. Eratollilao pidamiseks, mis toimub majandusliku mõjuga tolliprotseduuri alusel peatamissüsteemi raames, peab olema luba ja see on allutatud teatavatele tingimustele. [3] Nimelt peab tolli määratud isik pidama laoarvestust kõigi kaupade kohta, mis on suunatud tolliladustamisprotseduurile. Laoarvestusest peab igal ajal nähtuma tolliladustamisprotseduuril oleva kauba laoseis.

3. Põhikohtuasjas oli Eurogate Distribution GmbH-le (edaspidi „Eurogate Distribution") antud tollilao pidamise luba. Vaidlust ei ole selles, et kõnealuses tollilaos ladustatud kaubale määrati uus lubatav tollikäitlusviis nende ekspordi tõttu, nii et tolliprotseduur lõpetati nõuetekohaselt. [4]

4. Ilmnes aga, et Eurogate Distribution oli jätnud täitmata kohustuse teha kauba äraviimise kohta laoarvestuskanne kauba tollilaost väljaviimise hetkel, tehes seda oluliselt hiljem.

5. Selle tuvastuse põhjal määras Hauptzollamt Hamburg-Stadt (edaspidi „Hauptzollamt") tolliseadustiku artikli 204 alusel tollimaksu nendelt kaupadelt, mille kohta tehti laoarvestuskanne hilinenult.

6. Finanzgericht Hamburg (Hamburgi (Saksamaa) finantsvaidluste kohus), kellele Eurogate Distribution esitas maksuotsuse peale kaebuse, esitas Euroopa Kohtule eelotsuse küsimuse, et saada teada, kas tolliseadustiku artikli 204 lõike 1 punkti a alusel tingib tollivõla tekkimise see, kui rikutakse kohustust teha kauba tollilaost väljaviimise kohta kanne selleks ette nähtud digitaalsüsteemi, isegi kui kaubale on tolliprotseduuri lõpetamisel määratud uus lubatav tollikäitlusviis.

1 — Algkeel: prantsuse.

2 — Nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määrus (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT L 302, lk 1; ELT eriväljaanne 02/04, lk 307), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. aprilli 2005. aasta määrusega (EÜ) nr 648/2005 (ELT L 117, lk 13; ELT eriväljaanne 02/10, lk 239) (edaspidi „tolliseadustik"). Tolliseadustik tunnistati kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 450/2008, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (ajakohastatud tolliseadustik) (ELT L 145, lk 1; edaspidi „ajakohastatud tolliseadustik"), mille teatavad sätted jõustusid 24. juunil 2008. Põhikohtuasja asjaolude asetleidmise kuupäeva arvestades tuleb põhikohtuasja suhtes kohaldada tolliseadustiku eeskirju.

3 — Vt tolliseadustiku artikli 84 lõige 1 ning artiklid 85 ja 87.

4 — Vt tolliseadustiku artikli 89 lõige 1.

7. Sarnaselt kohtuasjaga Döhler Neuenkirchen (C-262/10), mis on Euroopa Kohtu menetluses ja milles ma esitan oma ettepaneku samuti täna ning mis puudutab seestöötlemise protseduuri raames protseduuri kokkuvõtte hilinenult esitamist, annab käesolev kohtuasi Euroopa Kohtule võimaluse täpsustada tolliseadustiku artikli 204 alusel tollivõla tekkimise tingimusi. Kuigi selle artikli kohaldamise tulemusel tollivõla tekkimise tingida võivat eiramist puudutavad faktilised asjaolud on mainitud kohtuasjade puhul erinevad, tuleb siiski tõdeda, et mõlemad kohtuasjad puudutavad peatamissüsteemi tolliprotseduuri, nimelt seestöötlemist kohtuasjas C-262/10 ja tolliladustamist kohtuasjas C-28/11.

II. Õiguslik raamistik

A. *Tolliseadustik*

8. Vastavalt tolliseadustiku artiklile 4 tähistab mõiste „tollivõlg impordil" isiku kohustust tasuda imporditollimaksu, mis kehtivate ühenduse õigusaktide alusel tuleb konkreetsetelt kaupadelt tasuda. Kauba tollikäitlusviis hõlmab muu hulgas kauba suunamist tolliprotseduurile või selle reeksporti Euroopa Ühenduse tolliterritooriumilt. Tolliprotseduur on aga muu hulgas tolliladustamine.

9. Tolliladustamisprotseduur kujutab endast peatamismenetlust ja on majandusliku mõjuga tolliprotseduur tolliseadustiku artikli 84 lõike 1 punktide a ja b tähenduses.

10. Tolliseadustiku artikli 98 lõigete 1 ja 2 alusel võimaldab tolliladustamisprotseduur tollilaos hoida ühendusevälist kaupa, ilma et sellelt tuleks tasuda imporditollimaksu. Mõiste „tolliladu" tähistab tolli poolt heakskiidetud ja tollijärelevalve all olevat mis tahes kohta, kus võib kaupa tolliseadustikus ettenähtud tingimustel hoida.

11. Tolliseadustiku artikli 99 kohaselt on „eratolliladu" selline tolliladu, mida võib kauba ladustamiseks kasutada ainult laopidaja. Laopidaja on isik, kellel on luba tolliladu pidada. Ladustaja on isik, kellel on seoses kauba tolliladustamisprotseduurile suunamise deklaratsiooniga tekkinud kohustused, või isik, kellele sellise isiku õigused ja kohustused on üle läinud.

12. Tolliseadustiku artikli 105 esimene lõik näeb ette:

„Tolli määratud isik peab tolli poolt heakskiidetud vormis laoarvestust kõigi kaupade kohta, mis on suunatud tolliladustamisprotseduurile. […]"

13. Tolliseadustiku artikkel 107 sätestab:

„Tolliladustamisprotseduurile suunatud kaup kantakse artikliga 105 ettenähtud laoarvestusse kohe pärast selle tollilattu paigutamist."

14. Tolliseadustiku VII jaotise „Tollivõlg" 2. peatükis on sätted tollivõla tekkimise kohta.

15. Tolliseadustiku artiklis 201 on sätestatud põhireegel:

„1. Tollivõlg impordil tekib, kui:

a) kaup, millelt tuleb tasuda imporditollimaks, lubatakse vabasse ringlusse või

b) selline kaup, millelt tuleb tasuda imporditollimaks, suunatakse osalise imporditollimaksudest vabastamisega ajutise impordi protseduurile.

2. Tollivõlg tekib kõnealuse tollideklaratsiooni aktsepteerimise hetkel.

[…]"

16. Tolliseadustiku artikkel 204 näeb ette täiendava juhtumite rühma:

„1. Tollivõlg impordil tekib, kui ei täideta:

a) kohustust, mis tuleneb sellise kauba ajutisest ladustamisest, millelt tuleb tasuda imporditollimaks, või tolliprotseduuri kasutamisest, millele nimetatud kaup on suunatud, või

[…],

välja arvatud artiklis 203 nimetatud juhtudel, kui ei tehta kindlaks, et nimetatud kohustuste ja tingimuste eiramine ei avalda ajutise ladustamise või muu kõnealuse tolliprotseduuri nõuetekohasele käigule olulist mõju.

2. Tollivõlg tekib kas sellest hetkest, kui kohustust, mille täitmata jätmine toob kaasa tollivõla tekkimise, enam ei täideta, või sel hetkel, kui kaup suunatakse asjaomasele tolliprotseduurile, ja *hiljem* tehakse kindlaks, et tegelikult ei täidetud mis tahes tingimust, mille täitmine on kauba nimetatud protseduurile suunamise või kaubale eesmärgipärase kasutuse tõttu imporditollimaksu vähendatud või nullmäära kohaldamise eelduseks.

[…]”

B. *Rakendusmäärus*

17. Tolliseadustikku täiendab rakendusmäärus (EMÜ) nr 2454/93. [5]

18. Rakendusmääruse artiklites 529 ja 530 on sätted tollilao laoarvestuse pidamise kohta.

19. Rakendusmääruse artikli 529 lõige 1 sätestab:

„Laoarvestusest peab igal ajal nähtuma tolliladustamisprotseduuril oleva kauba laoseis. Tolli poolt ettenähtud ajal esitab laopidaja järelevalveasutusele kõnealuse kauba nimekirja.”

20. Rakendusmääruse artikli 530 lõige 3 näeb ette:

„Protseduuri lõpetamisega seotud laoarvestuskanne tehakse hiljemalt siis, kui kaup tollilaost või laopidaja ladustamisrajatistest välja viiakse.”

21. Rakendusmääruse artiklis 859 on sätestatud need juhud, mille puhul tolliseadustiku artikli 204 lõikes 1 sätestatud kohustuse täitmata jätmine ei tingi tollivõla tekkimist põhjusel, et eiramised ei mõjuta oluliselt asjaomase tolliprotseduuri. [6]

III. Põhikohtuasi, eelotsuse küsimus ja menetlus Euroopa Kohtus

22. Eurogate Distributionil on eratollilao pidamise luba alates 2006. aastast. Selle tollilao laoarvestust peetakse vastavalt loas ettenähtule digitaalsüsteemi abil.

23. Tegutsedes laopidajana, võttis Eurogate Distribution enda eratollilattu oma klientidelt pärineva ühendusevälise kauba, mis oli mõeldud saatmiseks väljapoole Euroopa Liitu. Kui vaidlusalune kaup tollilaost ära viidi, esitati selle kohta reekspordi tollideklaratsioon ning kaup eksporditi tegelikult tolliterritooriumilt.

5 — Komisjoni 2. juuli 1993. aasta määrus (EMÜ) nr 2454/93, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (ELT L 253, lk 1; ELT eriväljaanne 02/06, lk 3), muudetud komisjoni 4. mai 2001. aasta määrusega (EÜ) nr 993/2001 (EÜT L 141, lk 1; ELT eriväljaanne 02/11, lk 286), (edaspidi „rakendusmäärus”).

6 — Täpsustan, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul ei ole selle sätte kohaldamise tingimused käesolevas asjas täidetud.

24. Tollikontrolli käigus tuvastati siiski, et vaidlusaluse kauba väljaviimise kohta tehti laoarvestuskanded alles 11–126 päeva möödudes selle tegelikust väljaviimisest, see tähendab liiga hilja, kui lähtuda tolliseadustiku artikli 105 esimesest lõigust koosmõjus rakendusmääruse artikli 529 lõikega 1 ja artikli 530 lõikega 3.

25. Hauptzollamt nõudis 1. juuli 2008. aasta maksuotsusega imporditollimaksu ja käibemaksu tasumist kaubalt, mille kohta arvestuskanne oli tehtud hilinenult. Eurogate Distribution esitas vaide.

26. Pärast 11. augusti 2009. aasta maksuotsusega tollimaksu summa vähendamist jättis Hauptzollamt Eurogate Distributioni vaide muus osas 8. detsembri 2009. aasta otsusega põhjendamatuse tõttu rahuldamata, leides, et laoarvestuskannete hilinenult tegemine tuleb lugeda Eurogate Distributionil tolliladustamisprotseduuri raames olevate kohustuste rikkumiseks ning selline eiramine tingib tollivõla tekkimise tolliseadustiku artikli 240 lõike 1 punkti a alusel. Sellega seoses märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et Eurogate Distributioni ilmse hooletuse tõttu ei saa seda rikkumist pidada selliseks, mis ei mõjuta oluliselt tolliprotseduuri käiku, mistõttu kõnealuses asjas ei ole täidetud rakendusmääruse artikli 859 tingimused.

27. Eurogate Distribution esitas seepeale kaebuse Finanzgericht Hamburg'ile ja nõudis, et tühistataks 1. juuli 2008. aasta maksuotsus, mida oli muudetud 11. augusti 2009. aasta otsusega ja mis oli jäetud jõusse 8. detsembri 2009. aasta otsusega, väites eelkõige, et tollilaost kauba väljaviimise kohta laoarvestuskande hilinenult tegemine ei kujuta endast tema kohustuste rikkumist tolliseadustiku artikli 204 lõike 1 punkti a tähenduses, kuna see kohustus, mis tuleneb tolliseadustiku artiklist 105 koosmõjus rakendusmääruse artikli 530 lõikega 3 tuleb täita alles pärast tolliladustamise protseduuri lõpetamist.

28. Hauptzollamt vaidles sellele tõlgendusele vastu põhjendusel, et laoarvestuskande tegemine ei ole kohustus, mis tuleb täita pärast asjaomase protseduuri lõpetamist. Laoarvestuskanne tuleb teha just tolliladustamise protseduuri ajal või siis selle protseduuri lõpetamise hetkel. Hauptzollamti sõnul lõppes tolliladustamisprotseduur käesolevas asjas alles pärast ühendusevälise kauba tollilaost väljaviimist, kui see kaup vabastati uueks tollikäitlusviisiks olevale transiidiprotseduurile suunamiseks.

29. Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et väide, nagu tingiks kauba väljumise kohta otsekohe laoarvestuskande tegemise kohustuse rikkumine tollivõla tekkimise, tekitab kahtlusi.

30. Selles küsimuses märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et lähtudes sellest, kuidas tolliseadustiku artikli 204 lõike 1 punkti a sõnastust on analüüsitud Saksa õigusteooria ühe suuna poolt, võib väita, et käesolevas asjas on kohustust rikutud tolliprotseduuri „käigus" ja see ei „tulene" selle protseduuri kasutamisest, nii et tollivõlga ei ole tekkinud. Kuna pealegi oli kaubale tollilaost väljaviimise hetkel juba määratud uus tollikäitlusviis ja kohustuse täitmata jätmine ei mõjutanud seega enam kauba tollistaatust, siis kerkib eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates küsimus, kas tollivõlg saab veel üldse tekkida ja kas teatavate protseduuri rikkumiste eest ei tuleks ette näha muud karistust.

31. Kuna Finanzgericht Hamburg leidis, et menetluses oleva kohtuvaidluse lahendamiseks on vaja tõlgendada liidu õigust, siis otsustas ta menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas [tolliseadustiku] artikli 204 lõike 1 punkti a tuleb tõlgendada nii, et ühendusevälise kauba puhul, mis oli suunatud tolliladustamisprotseduurile ja millele on tolliladustamisprotsessi lõpetamisega määratud uus tollikäitlusviis, tekib tollivõlg, kui on rikutud kohustust teha asjaomasesse digitaalsüsteemi laoarvestuskanne kauba tollilaost väljaviimise kohta tolliladustamisprotseduuri lõpetamisel – ja mitte alles oluliselt hiljem?"

32. Kirjalikud märkused esitasid Eurogate Distribution, Tšehhi valitsus ja Euroopa Komisjon.

33. Eurogate Distribution, Itaalia Vabariik ja komisjon osalesid 1. detsembril 2011 kohtuistungil, mis oli ühine kohtuasjaga C-262/10.

IV. Analüüs

34. Eelotsuse küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas tolliseadustiku artikli 204 lõike 1 punkti a tuleb tõlgendada nii, et kui jäetakse täitmata kohustus teha ühendusevälise kauba tollilaost äraviimise kohta vastav laoarvestuskanne hiljemalt kauba laost väljaviimise hetkel, siis tingib see asjaomase kauba suhtes tollivõla tekkimise.

35. Seega palutakse Euroopa Kohtul täpsustada, millised on need tolliladustamisprotseduuri raames täitmisele kuuluvad tingimused, mille rikkumine tingib tollivõla tekkimise.

36. Käesoleval juhul ei ole tegemist kõigi kohaldatavate sätete järgimata jätmisega ja veel vähem sellega, et oleks keeldutud koostööst tolliga. Tegelikult viidi tolliladustamisprotseduur põhikohtuasja puhul läbi nõuetekohaselt, välja arvatud kohustuse osas teha laoarvestuskanne võimalikult lühikese aja jooksul.

37. Arvestades käesoleva kohtuasja seotust kohtuasjaga C-262/10, on korduste vältimise eesmärgil hea võimalus viidata eelnimetatud kohtuasjas tehtud ettepanekule.

38. Viidatud kohtuasjas Döhler Neuenkirchen esitatud põhjustel (punktid 35–37) on tollivõla tekkimine tolliseadustikus ette nähtud rakendusjuhtumite – olgu selleks siis vabasse ringlusse lubamine või kohustuste täitmata jätmine – asetleidmise objektiivne tagajärg.

39. Eelkõige laoarvestuse osas tuleb oluliseks kohustuseks lugeda tolliseadustiku artiklis 105 ette nähtud kohustust pidada laoarvestust kauba kohta, mis on suunatud tolliladustamisprotseduurile eratollilattu. Lisaks sellele täpsustatakse rakendusmääruse artikli 529 lõikes 1, et „[l]aoarvestusest peab igal ajal nähtuma tolliladustamisprotseduuril oleva kauba laoseis”.

40. Sellest järeldub, et kui puuduvad rakendusmääruse artiklist 529 tulenevad, tollijärelevalvega tolliprotseduuri nõuetekohaseks kohaldamiseks nõutavad andmed, siis tuleb asuda seisukohale, et laoarvestuse pidamise kohustus ei ole täidetud. Tulemuseks on tollijärelevalvega tolliprotseduuri seisukohalt olulise kohustuse täitmata jätmine.[7]

41. Eespool viidatud kohtuotsuses Société Groupe Limagrain Holding oli Euroopa Kohtul hiljuti võimalus võtta seisukoht laoarvestuse pidamise tähenduse kohta eksporditoetuse ettemakse puhul. Selles kohtuasjas oli ettemakse saamise tingimuseks just see, et tõendatakse, et esitatud maksedeklaratsiooniga hõlmatud kaup suunatakse tolliprotseduurile tollijärelevalve alla ja see jääb sinna kuni eksportimiseni. Euroopa Kohus märkis, et sellele kaubale tollijärelevalvega tolliprotseduuri kohaldamise eesmärk on tagada maksedeklaratsioonis nimetatud kauba ja tegelikult eksporditud kauba samasus. Juhul kui tolliladustamisprotseduurile suunamine ei toimu nõuetekohaselt, ei ole võimalik piisavalt tõendada, et ettemakse saamiseks esitatud maksedeklaratsioonis nimetatud kaup tegelikult ka eksporditi. Euroopa Kohus samastas tollijärelevalve alt väljaviimisega olukorra, kus on rikutud kohustust pidada tollijärelevalve alla paigutatud kauba kohta liidu tollieeskirjade kohaselt laoarvestust. Mõlemal juhul puudub tollil võimalus kontrollida asjaomase kauba liikumist ja järelikult võimalus tagada, et eksporditoetuse ettemakse süsteemiga seonduvaid tingimusi täidetakse.[8]

42. Vastupidi kohtuasjale, milles tehti eespool viidatud kohtuotsus Société Groupe Limagrain Holding ja mille puhul mingit laoarvestust peetud ei oldud, on käesolevas asjas laoarvestust küll peetud, kuigi hilinemisega, mis ulatub kümmekonnast päevast üle saja päevani. Lisaks näib, et toll on siiski tolliladustamisprotseduuri lõpetamise otstarbel saanud dokumendid kauba uue tollikäitlusviisi kohta. Asjas kohaldatavatest õigusaktidest ei selgu siiski, et sellises olukorras, nagu see, millega on tegemist põhikohtuasjas, võiks tollideklaratsioon asendada tolliladustamisprotseduuri raames laoarvestuse pidamise kohustuse kohast täitmist.

7 — Vt selle kohta 27. oktoobri 2011. aasta otsus kohtuasjas C-402/10: Société Groupe Limagrain Holding (EKL 2011, lk I-10827, punktid 33–37).

8 — Eespool viidatud kohtuotsus, punktid 43–46.

43. Lisaks tuleb juhtida tähelepanu asjaolule, et eelotsusetaotluse esitanud kohus on põhikohtuasja aluseks olevad asjaolud kvalifitseerinud olukorrana, kus „ei täideta kohustust" selle seadustiku artikli 204 tähenduses, mitte aga „tollijärelevalve alt väljaviimisena" tolliseadustiku artikli 203 tähenduses. Kuna nende artiklite kohaldamisala kohta küsimust esitatud ei ole, siis tuleb lähtuda lähteväitest, et kohaldada tuleb tolliseadustiku artiklit 204. [9]

44. Lisaks tuleb tõdeda, et laoarvestuskande tegemine hilinenult ei kuulu sellistena käsitatavate asjaolude hulka, mis „ei mõjuta oluliselt" asjaomase tolliprotseduuri käiku, kuna seda asjaolu ei ole rakendusmääruse artikli 859 ammendavas loetelus nimetatud. [10]

45. Eurogate Distribution on ka väitnud, et tegemist on ilmselgelt ülemäärase tagajärjega hooletusest tingitud lihtsa eeskirjade eiramise eest, kui arvestada sellega, et Saksa õiguses on tollivõla tekkimine ja impordil käibemaksuga maksustamisega omavahel seotud. Tuleb märkida, et eelotsusetaotlus ei puuduta seda, kuidas Saksa õiguses seostatakse tollimaksu sissenõudmist käibemaksuga maksustamisega impordil. Seega pole seda küsimust vaja pikemalt käsitleda, kuigi näib, et kahtlused, mis komisjon on esile toonud selle seose liidu käibemaksuõigusele vastavuse osas, ei ole tähtsusetud.

46. Igal juhul tuleb korrata kahte tähelepanekut, mis on välja toodud kohtuasjas C-262/10 esitatud ettepanekus.

47. Esiteks ei ole sellises olukorras kohustus tasuda tollimaksu haldus-, maksu- või karistusõiguslik sanktsioon, vaid on lihtsalt tolliladustamisprotseduuri kohaldamisest tuleneva soodustuse saamiseks nõutavate tingimuste täitmata jätmise tuvastamise tagajärg; selle tuvastuse tulemusel ei saa peatamist kohaldada ja tollimaksu tasumise kohustus on seega põhjendatud. [11] Sellega seoses viitan ma kohtuasjas C-262/10 esitatud ettepaneku punktidele 55–59.

48. Teiseks tuleb märkida, et tolliseadustiku kontekstis ei vasta tollivõlg „majandusliku" tollivõla mõistele, mille kohaselt tekib tollivõlg üksnes vabasse ringlusse lubatud kauba puhul. Seega ei oma tähtsust, kas lõpuks lubati asjaomane kaup vabasse ringlusse või mitte. Sellest tuleneb, et tollimaksu tasumist saab samuti nõuda kauba puhul, mis on juba tegelikult väljaspool Euroopa Liidu territooriumi. [12]

V. Ettepanek

49. Esitatud põhjendustest lähtudes teen Euroopa Kohtule ettepaneku vastata Finanzgericht Hamburgi esitatud eelotsuse küsimustele järgmiselt:

Nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. aprilli 2005. aasta määrusega (EÜ) nr 648/2005) artikli 204 lõike 1 punkti a tuleb tõlgendada nii, et ühendusevälise kauba puhul tingib asjaomase kauba suhtes tollivõla tekkimise see, kui jäetakse täitmata kohustus teha kauba tollilaost äraviimise kohta vastav laoarvestuskanne hiljemalt kauba tollilaost väljaviimise hetkel, ja seda isegi siis, kui see kaup on eksporditud.

9 — Tolliseadustiku artiklite 203 ja 204 kohaldamisala kohta vaata 12. veebruari 2004. aasta otsus kohtuasjas C-337/01: Hamann International (EKL 2004, lk I-1791, punkt 28).

10 — Euroopa Kohus kinnitas 11. novembri 1999. aasta otsuses kohtuasjas C-48/98: Söhl & Söhlke (EKL 1999, lk I-7877, punkt 43), et tegemist on ammendava loeteluga.

11 — Vt selle kohta 14. detsembri 2000. aasta otsus kohtuasjas C-110/99: Emsland-Stärke (EKL 2000, lk I-11569, punkt 56), ja 4. juuni 2009. aasta otsus kohtuasjas C-158/08: Pometon (EKL 2009, lk I-4695, punkt 28).

12 — Kuigi tollimaksu eesmärk on kaitsta kodumaist toodangut välise konkurentsi eest (saksa keeles *Wirtschaftszollgedanke*), on valdkonna eeskirjade kohaldamine siiski mehaaniline ja formaalne, mis võib tingida olukordi, kus tollimaksuga maksustatakse ka siis, kui mingit kaitset vaja pole, sest vabasse ringlusse lubamist ei ole toimunud. Vt Willemoes Jørgensen, C., *Toldskuldens opståen og ophør*, København, Jurist og Økonomforbundets Forlag, 2009, lk 148 ja lk 280, ning Euroopa Kohtu 29. aprilli 2004. aasta otsus kohtuasjas C-222/01: British American Tobacco (EKL 2004, lk I-4683, punkt 55).